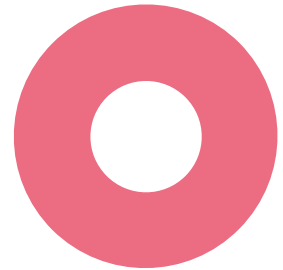

Vereenvoudigd gebruik UZI-pas

BINNEN SOMMIGE ZORGPROCESSEN IS GEBLEKEN DAT HET OPVRAGEN VAN MEDISCHE GEGEVENS MET BEHULP VAN DE UZI-PAS BELEMMEREND WERKT: HET KOST EXTRA TIJD EN HET IS KOSTBAAR, OMDAT ELKE ZORGVERLENER DIE PATIËNTGEGEVENS WIL RAADPLEGEN VIA HET LANDELIJK SCHAKELPUNT (LSP), EEN UZI-PAS MOET AANSCHAFFEN. DAARNAAST WORDEN IN DE ZORG STEEDS VAKER MOBIELE APPARATEN ('HANDHELDS') INGEZET, DIE NIET KUNNEN WERKEN MET EEN UZI-PAS. OM DE WERKPROCESSEN BETER TE ONDERSTEUNEN EN OM POTENTIËLE BEVEILIGINGSRISICO'S TE VOORKOMEN, HEEFT VZVZ HET VEREENVOUDIGD GEBRUIK VAN DE UZI-PAS GEÏNTRUCHEERD. DEZE OPLOSSING MAAKT HET GEBRUIK VAN DE UZI-PAS BIJ HET WERKEN MET HET LSP, EEN STUK EENVOUDIGER.

Waarom UZI-middelen?

UZI-middelen zijn bedoeld voor de identificatie en authenticatie van de zorgverlener en zijn systeem. Dit zijn cruciale stappen in het werken met het Landelijk Schakelpunt. Identificatie gaat over het kenbaar maken van 'wie je bent': de identiteit van het systeem of de gebruiker. Authenticatie gaat erover of je werkelijk diegene bent, die jij zegt dat je bent.

Als een zorgverlener patiëntgegevens opvraagt via het LSP, maakt zijn informatiesysteem met UZI-servercertificaat verbinding met het servercertificaat van het LSP. Vervolgens maakt de zorgverlener via zijn UZI-pas kenbaar wie hij is. De pas zorgt voor de authenticatie van de zorgverlener en geeft aan met welke zorgverlenersrol hij de gegevens wil opvragen. Bijvoorbeeld huisarts, internist, apotheker of verpleegkundige. Pas als het systeem en de gebruiker geïdentificeerd en geauthenticeerd zijn, krijgen zij toegang tot het LSP.

Een zorgverlener heeft voor dit proces dus een UZI-pas nodig. Maar werken met een UZI-pas is niet altijd mogelijk. Bijvoorbeeld als de gebruiker met een mobiel apparaat (tablet of mobiele telefoon) werkt, of wanneer de gebruiker op meerdere werkplekken moet zijn voor de zorgverlening. Kortom, het werken met een UZI-pas strookt niet altijd met de behoefte aan efficiëntie en kwaliteit in de werkprocessen.

Om het werken met de UZI-pas in de verschillende zorgprocessen beter te ondersteunen, heeft VZVZ een oplossing ontwikkeld om patiëntgegevens op te vragen via het LSP waarbij de UZI-pas minder hoeft te worden gebruikt. Deze oplossing voldoet aan alle wettelijke beveiligingsnormen en -eisen.

Vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas

Het vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas is gebaseerd op het werken met 'tokens'. Dit zijn digitale 'bewijzen' van de authenticatie van systemen en zorgverleners. Er zijn drie typen tokens in gebruik:

- **Het inschrijftoken:** bewijs dat de patiënt is ingeschreven bij de zorgaanbieder;
- **Het mandaattoken:** bewijs dat de zorgverlener die het mandaattoken heeft aangemaakt, toestemming heeft gegeven aan bepaalde zorgverleners en/of systemen om onder zijn verantwoordelijkheid een LSP-bevraging te doen;
- **Het transactietoken:** bewijs dat het bericht, het inschrijftoken- en het mandaattoken van de bewuste applicatie komt.

Samen bieden deze drie tokens (in combinatie met een aantal aanvullende applicatie- en organisatie-eisen¹) dezelfde waarborgen voor authenticatie als de UZI-pas. Het inschrijftoken en mandaattoken worden eenmalig aangemaakt door een zorgverlener of medewerker² met een UZI-pas. Daarna kunnen de tokens tijdens hun geldigheidsduur door andere zorgverleners worden gebruikt om zonder UZI-pas patiëntgegevens op te vragen via het LSP.

De applicatie van de zorgaanbieder (XIS) kan dan, onder verantwoordelijkheid van de zorgverlener, automatisch gegevens opvragen van een specifieke patiënt via het LSP. Dit 'geautomatiseerd opvragen' kan bijvoorbeeld gebeuren bij het openen van het dossier van de patiënt, het maken van een agenda-afspraak met de patiënt of naar aanleiding van een signaal op een eerder afgesloten abonnement op nieuwe patiëntgegevens³. Deze oplossing met tokens kan ervoor zorgen dat er minder UZI-passen nodig zijn en dat de UZI-pas minder vaak gebruikt hoeft te worden.

¹ Deze aanvullende eisen zijn opgenomen in het Programma van Eisen van de te implementeren zorgtoepassing.

² Een medewerker kan alleen een inschrijftoken ondertekenen. Voor het mandaattoken is een UZI-zorgverlenerpas nodig.

³ Voor een precieze werking van de signaalfunctie wordt verwezen naar de AORTA documentatieset.

Opvraging onder mandaat

Een opvraging onder verantwoordelijkheid van een zorgverlener kan alleen plaatsvinden onder strikte voorwaarden:

- De patiënt moet zijn ingeschreven bij de zorgaanbieder, waarbij de wettelijke controles (WID- en SBV-Z) zijn uitgevoerd;
- De zorgverlener moet een mandaattoken hebben aangemaakt om gegevens onder zijn verantwoordelijkheid op te kunnen vragen. In het mandaattoken wordt verwezen naar de personen en/of de systemen die gemandateerd zijn. Alleen gegevens van patiënten met wie de mandaterende zorgverlener een behandelrelatie heeft, kunnen worden opgevraagd.
- Binnen de organisatie moet bekend zijn welke medewerkers geautoriseerd zijn om gebruik te mogen maken van het mandaattoken. In de logging ligt vast wie op welk moment onder mandaat een bevraging heeft gedaan.
- Het systeem moet voldoen aan de eisen voor het vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas en moet hiervoor geaccepteerd zijn door VZVZ.
- De zorgaanbieder vult voor ingebruikname van het vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas een self assessment⁴ in.

Tokens aanmaken

Alleen medische gegevens van patiënten die daadwerkelijk staan ingeschreven bij de zorgaanbieder, kunnen dus worden opgevraagd. Een bewijs hiervan in de vorm van een **inschrijftoken** moet met de bevraging worden meegestuurd. Het inschrijftoken moet worden ondertekend met een UZI-zorgverlenerpas of een UZI-medewerkerpas-op-naam. Het inschrijftoken is anderhalf jaar geldig, ongeacht de geldigheidsduur van de UZI-pas waarmee het inschrijftoken is ondertekend. De UZI-pas moet wel geldig zijn op het moment van ondertekenen van het inschrijftoken. Om de zorgverlener zoveel mogelijk te ontlasten, is het denkbaar dat een balie-medewerker het inschrijftoken aanmaakt tijdens het inschrijven van een patiënt.

Naast een bewijs van inschrijving moet er ook een bewijs worden meegestuurd dat de verantwoordelijke zorgverlener toestemming geeft om het systeem een opvraging te laten doen onder zijn verantwoordelijkheid. Voor dit bewijs kan hetzelfde principe worden gehanteerd als bij het mandateren van een medewerker: de verantwoordelijke zorgverlener maakt en ondertekent (digitaal) een **mandaattoken**. Daarin is een autorisatieregule opgenomen, waarin staat dat een groep

gebruikers of specifieke applicatie onder zijn verantwoordelijkheid gegevens mag opvragen. Dit mandaattoken is net zolang geldig als de geldigheidsduur van de UZI-pas waarmee het mandaattoken is ondertekend (nu maximaal drie jaar).

Soms is het nodig om gegevens van een specifieke patiënt te actualiseren. Dan haalt het systeem het inschrijftoken van die patiënt en het mandaattoken van de verantwoordelijke zorgverlener uit zijn database en verstuurt deze samen met een **transactietoken** en het bericht naar het LSP. Het transactietoken is een bewijs dat het bericht van de bewuste applicatie komt. Dit token wordt gegenereerd door het systeem op het moment van opvragen en wordt ondertekend met het UZI-servercertificaat.

Vermindering hoeveelheid UZI-passen

Met het vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas wordt het gebruik van de UZI-pas drastisch teruggedrongen. Naast verminderd gebruik van de UZI-pas wordt het voor een zorgorganisatie in sommige gevallen ook mogelijk om minder UZI-passen aan te vragen. De mogelijkheid van een vermindering van UZI-passen binnen een zorgorganisatie is sterk afhankelijk van het werkproces en de juridische verantwoordelijken.

Implementatie

VZVZ gaat graag in gesprek met XIS-leveranciers die de nieuwe werkwijze willen implementeren, maar ook met de koepel- en zorgorganisaties die interesse hebben in de functionaliteit. VZVZ kan tijdens dit gesprek adviezen geven onder welke condities het vereenvoudigd gebruik van de UZI-pas kan worden toegepast en in welke mate er minder passen nodig zijn.

Meer informatie

Met vragen of voor meer informatie kunt u contact opnemen met het VZVZ Servicecentrum:

E-mail: support@vzvz.nl
Telefoon: 070 - 317 34 92 (bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 9.00 - 17.00 uur).

Versie: november 2021

⁴ Zie hiervoor:

https://www.formdesk.com/vzvz/selfassessment_zorgaanbieders Vereenvoudigd_gebruik_uzi_pas